

A RAJZOLÁS TANULHATÓ ÉLMÉNY

Mindannyian átéltük már azt az örömteli pillanatot, amikor a fejünkön átcikázik a felismerés: Ahá! Már látom! Milyen nagyszerű élmény is ez. A kreativitás: a problémamegoldás és a hatékony döntéshozatal motorja, segítségével új területeket hódíthatunk meg, eredményeinknek szinte csak a becsvágy szab határt.

Betty Edwards Jobb agyféltekés rajzolás című könyve szerte a világon több millió embert tanított meg arra, hogy ugyanolyan jól rajzoljanak, mint ahogyan olvasni tudnak. A szerző ebben a könyvében lerántja a leplet a kreatív folyamatról; segítségével kiaknázzhatjuk a bennünk levő kreatív potenciált, hogy mindennapi problémáinkra megoldást találjunk.

HOGYAN LEHETSÉGES EZ?

A rajzolás erejével, ugyanis a rajzolás segítségével megtanuljuk más nézőpontból látni a problémát.

Egyszerű, művészi képességeket nem igénylő gyakorlatok során Betty Edwards megtanítja új nézőpontból, új szemszögből látni a dolgokat, azt, hogyan lehet egyszerre látni a fát és az erdőt. Röviden: hogyan állíthatja valaki vizuális, észlelő agyműködését a kreatív problémamegoldás szolgálatá-

ba. Megismerkedhetünk a kreatív folyamat egyes szakaszaival és azzal, hogy valakinek a saját problémamegoldása hogyan történik ezen lépések során:

- első megérezés,
- telítődés,
- érlelődés,
- megvilágosodás (Ahá!),
- ellenőrzés.

A gondolkodó rajzolás hatékony feladatai segítenek a kreativitás kiaknázásában, ami üzletembereknek és tanároknak éppolyan hasznos, mint

íróknak, mérnököknek vagy akár diákoknak.

A GONDOLKODÁS ALAPKÉSZSÉGEI

Művészileg képzetlen emberek csoportos oktatása során azt vette észre a szerző, hogy minden szellemileg ép ember meg tud tanulni rajzolni; ennek valószínűsége az olvasás elsajátításával egyenlő. Pusztán meg kell tanítani nekik a megfigyelés alapvető készségeit, azaz a rajzolásához szükséges speciális

látásmódot. Állítja, hogy bárki meg tud tanulni elég jól látni ahhoz, hogy az „odakint”, a létező világban látott dolgok bármelyikét élethűen tudja ábrázolni.

Ha egyszer valaki elsajátította ezeket az alapvető megfigyelési készségeket, a használatuk már változatos lesz, csakúgy, mint a nyelvtani alapok vagy a matematikai alpműveletek alkalmazása. Néhány ember a művészetnél marad, és művész lesz, mint ahogy egyesek a nyelv és a matematika bűvöletében maradvá írókká vagy matematikusokká válnak. Arra azonban, ismét hangsúlyozom, szinte mindenki képes, hogy a nyelvi és matematikai képességeihez hasonlóan alkalmazza a megfigyelés készségét, ez ugyanis javítja a gondolkodás képességét.

Betty Edwards szerint a megfigyelési képességek szorosan összefüggnek a kreatív folyamat öt lépésével is. Azt is állítja, hogy a vizuális, megfigyelő képesség ugyanúgy fejleszthető gyakorlással, mint a verbális, elemző készségek tanulás révén. Ha megtanítanak valakit látni és rajzolni, akkor az egyúttal a vizuális rendszer egyik kiváló edzése, mint ahogy az írás és olvasás a verbális rendszert fejleszti. Mindez nem azt jelenti, hogy a vizuális rendszer az erkölcsi főlény, vagy hogy az bármiben jobb volna a verbális rendszerénél. A két rendszer egész egyszerűen más. Ha egyenlő módon edzük őket, a két gondolkodásmód kiegészíti egymást, és ketten együtt képesek felszabadítani azt, amit kreativitásnak nevezünk.

Kultúránk jelenleg kevés lehetőséget kínál az efféle edzésre. Hozzászoktunk, hogy az agy nyelvi rendszerének segítségével gondolkozunk; ez a módszer évszázadok óta bizonyítja hatékonyságát. Ám csak most kezdünk megismerkedni az agy összetett, kettős, verbális és vizuális funkciójával, ez pedig új távlatokat nyit meg előttünk. A szerző nézete szerint az érzékelés ajtóinak feltárása és a kreatív potenciál felszabadítása kettős folyamat: először meg kell szabadulnunk attól az elrettentő hiedelemtől, hogy az alapvető megfigyelési képességekhez tehetség kell; másodsor az emberi agy működésének ismeretében kell tanítani és tanulni.

FEJLESSZÜK KREATIVITÁSUNKAT!

A legtöbb ember számára rendkívüli jelentőséggel bír a kérdés: „Hogyan lehetnék kreatívabb?” Azt hiszem, hogy az erre adott válasz paradoxon: valaki akkor válhat kreatívabbá, ha nem

próbál kreatívabb lenni, hanem e helyett gondolkodásának, elméjének azt a részét próbálja továbbfejleszteni, amely a kreatív gondolkodásban olyan komoly szerepet játszik. Ez nem más, mint az agy vizuális, érzékelő funkciója. Betty Edwards szerint, ha megtanuljuk a látás művészi módját, az elvezet a kreativitás magasabb szintjére. Biztosan vannak más utak is, de a kreatív elmék életrajzi adatai világosan fogalmaznak: a kreativitásban a vizuális, észlelő folyamatok központi szerepet töltenek be.

Hacsak valaki nem egy hatalmas képzelőerővel megáldott Einstein, hiszem, hogy az észlelő képességek bármilyen javítása pozitív hatással van a kreativitásra. Logikusnak tűnik, hogy ha a már létező nyelvi képességekhez hozzáadjuk a vizuális képességeket, akkor jó eséllyel nő az agy összeteljesítménye.

A RAJZOLÁS MINT HATALOM

A rajzolás varázslatos élmény, melyet nagyon nehéz szavakba önteni. Ha valaki megtanul rajzolni, az hatalmat ad; nem más emberek vagy dolgok felett, inkább a megismerés, az ösztönök területén. De az is lehet, hogy ez a kapcsolat hatalma: a rajzolás révén szorosabb kapcsolatba kerülünk a külvilág embereivel, tárgyival, és talán ez az erősebb kapcsolat jelentkezik személyes erőként. |

TOVÁBBI OLVASNIVALÓ
BETTY EDWARDS
Jobb agyféltekés művész
A kreativitás fejlesztésének ösztönző, gyakorlatias kézikönyve
Bioenergetic Kiadó
www.bioenergetic.hu